

školy promítá 45 %, do spokojenosti s pracovním prostředím se promítá vliv školy 53 % a do spokojenosti s povoláním učitele 31 %. V rámci téže školy se tedy učitelé liší zejména ve své spokojenosti s povoláním učitele.

Stojí také za zmínku, že ředitelé v ČR jsou s pracovním prostředím výrazně spokojenější než učitelé stejné školy⁵⁹. Přitom míra spokojenosti učitelů konkrétní školy nemá téměř žádnou souvislost se spokojeností jejich ředitele⁶⁰.

7.4 Některé další souvislosti

Ve všech zemích souvisí větší spokojenost učitelů v zaměstnání do jisté míry s pozitivnějším sebehodnocením své zdatnosti, a naopak. Zároveň byly zjištěny vztahy mezi proměnnými vypovídajícími o sebehodnocení zdatnosti učitelů či jejich spokojenosti v zaměstnání a dalšími proměnnými.⁶¹

Lze říci, že lepší vztahy mezi učiteli a žáky a častější či rozmanitější spolupráce mezi učiteli vždy do jisté míry souvisejí s lepším hodnocením vlastní zdatnosti učitelů a s jejich větší spokojeností v zaměstnání. Výjimkou je pouze Korejská republika, kde spolupráce učitelů nesouvisela statisticky významně se spokojeností v zaměstnání.

Vyšší subjektivně vnímaná vlastní zdatnost učitelů souvisela také ve všech zemích statisticky významně s vyšší mírou konstruktivistického postoje a ve 29 zemích (včetně ČR) byly zaznamenány statisticky významné souvislosti mezi větší spokojeností v zaměstnání a vyšší mírou konstruktivistického postoje.

Obzvláště silné pozitivní souvislosti byly ve všech zemích identifikovány mezi spokojeností učitelů v zaměstnání a příležitostmi, jež mají zaměstnanci školy k tomu, aby rozhodovali o školních záležitostech. Na rozdíl od toho se subjektivně vnímanou vlastní zdatností učitelů tyto příležitosti pozitivně souvisejí již jen ve 20 zemích (včetně ČR), a to v o poznání menší intenzitě.

Ve většině zemí zapojených do šetření TALIS 2013 (včetně ČR) navíc existuje pozitivní souvislost mezi možností zaměstnanců školy rozhodovat o školních záležitostech a názorem, že si povolání učitele společnost váží.

Zároveň ve většině zemí (včetně ČR) nebyla shledána souvislost mezi spokojeností učitelů v zaměstnání ani jejich subjektivně vnímanou vlastní zdatností a mírou uplatňování pedagogického stylu řízení školy, jak byl měřen v šetření TALIS 2013.

Ve všech zemích byla zjištěna negativní souvislost mezi spokojeností učitelů v zaměstnání a názorem učitelů, že je zpětná vazba ve škole často poskytována pouze s cílem splnit administrativní požadavky. Učitelé, kteří jsou v zaměstnání spokojenější, navíc ve všech zemích kromě Japonska a Slovenska častěji uváděli, že zpětná vazba má vliv na to, jak učitelé vyučují ve třídách. Přitom v ČR byla zaznamenána silná pozitivní souvislost mezi spokojeností učitelů v zaměstnání a názorem, že zpětná vazba má vliv na to, jak učitelé vyučují, a naopak není prováděna pouze za účelem splnit administrativní požadavky. Kromě toho byla silná pozitivní souvislost v ČR také identifikována mezi spokojeností učitelů v zaměstnání a zaměřením zpětné vazby na chování žáků a vedení třídy. S pozitivním sebehodnocením vlastní zdatnosti učitelů pak v ČR silně pozitivně souviselo hodnocení, které klade důraz na zpětnou vazbu od žáků.

59 Bylo provedeno porovnání průměrné hodnoty indexu spokojenosti s pracovním prostředím za všechny učitele s hodnotou indexu ředitele téže školy.

60 Korelace mezi indexem ředitele a průměrem indexů učitelů stejné školy je jen 0,12 – tedy velmi nízká.

61 Vztahy zde prezentované byly vypočteny pomocí regresní analýzy. Vzhledem k tomu, že šetření TALIS 2013 nesleduje kauzální vztahy, bude v textu odkazováno na „souvislosti“ mezi proměnnými. Podrobné výsledky těchto analýz jsou uvedeny v mezinárodní zprávě šetření TALIS 2013.